

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2017. gada 19. aprīlis

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

293. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Dambis, I.Purmale, J.Zilgalvis, I.Tapiņa, D.Baltiņa, A.Lapiņš;
Projektu pārstāvji:
L.Beila – Rīgas pilsētas būvvalde, projekts Merķeļa iela 17/19;
L.Sarma – Rīgas pilsētas būvvalde;
L.Bernšteine – projekts projekts Merķeļa iela 17/19, Rietumu Banka;
J.Gudēvics – Liepiņš – projekts Rīgas Centrāltirgus teritorijas attīstība 1.kārta.
Sēdē piedalās:
A.Kušķis

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 293. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina sēdes darba kārtību.

2.

Padomes 294.sēde

Nākamā sēde noteikta 2017. gada 3. maijā plkst. 14:00. I.Tapiņa un I.Purmale informē, ka nevarēs piedalīties sēdē 3. maijā. Padome vienojas, ka sēde 3. maijā netiks sasaukta kvoruma trūkuma dēļ.

Padome nolemj, ka nākamā sēde notiks 10. maijā plkst. 14:00. I.Tapiņa informē, ka nevarēs piedalīties sēdē 10.maijā.

3.

Dzīvojamās, biroju un pakalpojumu ēku Brīvības ielā 115, Rīgā jaunbūve; Iesniedzējs: VKPAI

Ziņo: K.Kukaine informē par iesniegumu.

Projektētāji informē par projektu. Pēc VKPAI ieteikuma, ir koriģēts risinājums, samazinot akcentu, veidojot ēkas augstumu saskaņīgāk ar blakus esošo ēku Brīvības ielā 117.

A.Lapiņš: risinājumā ir ievēroti apbūves noteikumi un projekts risināts atbilstoši iegūtajam konkursa rezultātam. Uzmanību piesaista fasādes apdare no ķieģeļiem, kas bija konkursa risinājumā. Ēkas apjoma kārtojums ir ļoti vienkāršs, tādēļ palielinot apdares materiāla sadalījumu (radot to viendabīgāku), tas iespaido arī ēkas uztveri, radot garlaicīgu fasādi.

A.Kušķis: Pirmajā stāvā nepieciešams labāks ieejas risinājums, ja plānots komercfunkcijas objekts. Jumta terase rada pārāk spēcīgu horizontālu joslu, kā arī šāds risinājums ir neraksturīgs pilsētai. Galvenās dzegas risinājuma saistībā – noteikumi pieļauj, ka var nebūt dzega klasiskā risinājumā, tādā gadījumā par šo elementu tiek uzskatīta jumta mala vai parapeta virsmala, kas nedrīkst pārsniegt blakus esošās mājas galvenās dzegas augstumu. Jautājums par terases margu, kas pārsniedz blakus esošās ēkas dzegas līniju, vai tomēr grīda tiek uztverta kā šī līnija, no kuras veikt aprēķinu.

D.Baltiņa: uzskatu, ka risinājums nav pilsētvidei raksturīgs, īpaši izvirzījums augšējā stāvā un ierāvusm pirmā

stāva līmenī. Jumta risinājums vēl jāizstrādā, jo nav sasniegts veiksmīgs risinājums. Iespējams, risinājums proporcionāli mainītos, ja izvirzījums būtu savādāks.

J.Zilgalvis: uzskatu, ka ēka ir ļoti vienkārša. Ja risinājumā noņems atsevišķus elementus, piemēram, pirmā stāva iedziļinājumu, vai jumta uzirdinājumu, tā pārvērtīsies vēl vienkāršāka. Ēka nav izcils projekts, tomēr tas samērā labi iekļaujas apkārtējā vidē.

I.Tapiņa: ēka ir lakoniska, tādēļ kaut ko vēl noņemt var būt bīstami. Vienlaikus horizontālais dalījums un ierāvumi to saskalda. Konkursa risinājums šķiet piemērotāks variants, kurā pārāk tieši ievērota prasība par akcenta noņemšanu.

Projektētājs informē, ka ēkas risinājums apzināti veidots vienkāršs, lai nekonkurētu ar blakus esošo baznīcu. Apdares materiāls ir saderīgs ar baznīcu, tomēr nekopē to.

J.Dambis: ēkas vizuālais tēls nav raksturīgs Rīgas vēsturiskā centra konkrētās ielas ainavai. Nepieciešams uzlabot pret publisko ārtelpu vērsto fasāžu arhitektūru. Fasādes risinājumā trūkst smalkums un elegance, ko iespējams vēl risināt turpmākajā projektēšanā. Ēka ir diezgan masīva, tādēļ nepieciešama lielāka iederība konkrētajā vietā.

I.Purmale: ārpus centra teritorijas šāda ēka iederētos labi, bet šajā vietā tā neiederas, īpaši dēļ augšējās terases, kas nav raksturīgi šai pilsētas teritorijas daļai. Ierāvums varētu tikt šādi risināts. Ķieģeļu apdares materiāls šķita atbilstošāks, atbilstoši konkursa risinājumam.

A.Kronbergs: risinājums neiederas pietiekoši labi vidē, ko pastiprina jumta nobeigums (baltais), kas ir raksturīgāks dienvidu pilsētām un citam klimatam. Jāizvērtē šī elementa izmantošana. Fasādes detalizācija, izmantojot ķieģeļu apdari, ir mājīga, turklāt rada pārāk plakanas fasādes iespaidu. Ierāvums pirmajā stāvā arī nav raksturīgs arhitektūras elements Rīgā, turklāt nav izprotams tā pamatojums.

A.Kušķis: nevajadzētu radīt sajūtu, ka sarkanā līnija ir pirmā stāva fasādes līnija. Iespējams, to var risināt ar labiekārtojumu.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta jaunbūves Brīvības ielā 115 projekta tālāko virzību, ievērtējot turpmākajā projektēšanas gaitā Padomes izteiktos viedokļus.

Par – 7 - A.Kronbergs, J.Dambis, I.Purmale, J.Zilgalvis, I.Tapiņa, D.Baltiņa, A.Lapiņš;
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome atbalsta jaunbūves Brīvības ielā 115 projekta tālāko virzību, ievērtējot turpmākajā projektēšanas gaitā Padomes izteiktos viedokļus.

4.

Atklāta arhitektūras ideju konkursa “Daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas ar komercplatībām pirmajā stāvā Rīgā, K.Barona ielā 73” rezultātu atkārtota izskatīšana, pamatojoties uz atkārtotu žūrijas komisijas sēdi; Iesniedzējs: V.Zariņš

Ziņo: A.Kronbergs informē par iesniegumu un atkārtotas žūrijas sēdes protokolu.

L.Sarma informē, ka būvvaldes kompetence un pienākums ir iespēju robežās pārbaudīt projekta datus.

J.Dambis: konkursa organizēšanas mērķis ir iegūt arhitektūras ideju, kas iekļaujas pilsētvidē. Žūrija izvērtē iekļaušanos vidē, galvenos parametrus, kurus var konstatēt, bet nepārrēķina detalizēti apbūves rādītājus un konstrukcijas. Ja šajā gadījumā ir klaji neatbilstošs aprēķins, kas maina arhitektūras ideju, tad lēmums ir jāpārskata, bet ja ne, tad nav nepieciešams pārskatīt.

D.Baltiņa: jānoskaidro, kāds ir rezultātu apstrīdēšanas termiņš un kam tas tiek apstrīdēts. Ja šis apstrīdēšanas tiesības ir atrunātas, tad Padomei nebūtu šādi gadījumi, kad tiek pieņemts lēmums, bet ir apstrīdējums.

A.Lapiņš: iepazīstoties ar materiāliem, secinu, ka apbūves blīvums ir interpretēts, bet tas nemaina arhitektūru, līdz ar to argumenti nav būtiski, lai pārskatītu lēmumu.

L.Sarma: būvvaldes pienākums ir pieņemt lēmumu atbilstoši būvvaldes kompetencei. Tā kā žūrijā bija būvvaldes pārstāvis, tad uzskatu, ka risinājums ir korekts un neatbilstības ir novēršamas normatīvo aktu robežās.

I.Tapiņa: uzskatu, ka jautājuma izskatīšana ir būvvaldes kompetence. Padome nav žūrijas uzraugošā institūcija, kas var pārskatīt žūrijas darbu. Žūrijas sastāvā ir atbildīgo institūciju pārstāvji, kas atbild par savas kompetences jautājumiem.

Padome balso par lēmumu: Padome atstāj spēkā iepriekšējo lēmumu (01.03.2017 Padomes 290.sēdes protokols) par atklāta arhitektūras ideju konkursa "Daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas ar komercplatībām pirmajā stāvā Rīgā, K.Barona ielā 73" rezultātu, norādot, ka jāievēro normatīvo aktu prasības.

Par – 7 - A.Kronbergs, J.Dambis, I.Purmale, J.Zilgalvis, I.Tapiņa, D.Baltiņa, A.Lapiņš;
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome atstāj spēkā iepriekšējo lēmumu (01.03.2017 Padomes 290.sēdes protokols) par atklāta arhitektūras ideju konkursa "Daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas ar komercplatībām pirmajā stāvā Rīgā, K.Barona ielā 73" rezultātu, norādot, ka jāievēro normatīvo aktu prasības.

5.

Zemes vienības Merķeļa 17/19 Rīgā (kad.01000050046) sadalīšana; Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde;

Ziņo: Būvvaldes pārstāve informē par iesniegumu.

A.Kronbergs uzdod jautājumu par pagalma nodrošināšanas iespēju pēc sadalīšanas.

A.Kušķis: ja būtu zināms, ka zemes gabali ir bijuši apbūvēti pirms 1940. gada un pagalmi ir bijuši mazāki, tad ir pieļaujams risinājums, ka pagalmi ir mazāki.

Abas galvenās ēkas ir kultūras pieminekļi. Priekšlikums izpētīt divu palīgēku situācijas attīstību laika gaitā, lai konstatētu, ka tās radušās neatkarīgi, un tikai pēc tam veidojies viens zemes gabals.

Pieklūšana zemes gabaliem var tikt risināta ar servitūtu.

Projekta pārstāve informē par arhīva materiāliem, kas pamato zemes gabala sadalīšanu.

Sniedz informāciju par sadalīšanas pamatojumu – likumdošanas izmaiņas, kas nosaka ēku sadalīšanu dzīvokļu īpašumos (šobrīd ir divas ēkas uz viena zemes gabala), kā arī nolūkā atvieglot juridiskos jautājumus, lai attīstītu ēku turpmākos projektus ekspluatācijā un stāvokļa uzlabošanā, sadalot realizējamos tvērienos.

J.Dambis: nav skaidra pārliecība par ieguvumiem vai zaudējumiem, ko radīs zemes gabala sadalīšana.

A.Lapiņš: pieklūšana otrajā pagalmā iespējama tikai caur blakus zemes gabalu. Nav liecību, ka vēsturiski ir bijusi atsevišķa ēka, jo nedrīkstēja būt zemes gabals bez piekļuves, tādēļ neatbalstu priekšlikumu.

I.Purmale: no ielas frontes ēkas ir divas atsevišķas, bet projektētas kā vienots īpašums, pretējā gadījumā būtu paredzēta piekļuve pie abām ēkām atsevišķi. Teorētiski iespējams noteikt servitūtu, kas nav nepieciešams, kamēr ir viens īpašnieks, tomēr priekšlikums nav atbalstāms.

I.Tapiņa: piedāvātais dalījums nevis uzlabo situāciju, bet sarežģīt zemes gabalu izmantošanu ar apgrūtinātu piekļūšanu. Vēsturiskajā izpētē apliecināts, ka ir bijis viens zemes gabals. Nepieciešams detalizēts vēsturiskais pamatojums, kā arī funkcionālā izmantošana.

A.Kronbergs: nepieciešams pārbaudīt, vai mūsdienu noteikumi prasa iebraukšanu pagalmā. Piekļuve tiek nodrošināta, bet ne iebraukšana.

Padome balso par lēmumu: pamatojoties uz iesniegto informāciju, Padome atbalsta zemes vienības Merķeļa ielā 17/19, Rīgā, sadalīšanas priekšlikumu.

Par – 0;

Pret – 1 – I.Purmale;

Atturas – 6 - A.Kronbergs, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Tapiņa, D.Baltiņa, A.Lapiņš.

Padomes lēmums: Lēmums nav atbalstīts.

6.

Būvprojekts “Rīgas Centrāltirgus teritorijas attīstības 1.kārta”; Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments;

Ziņo: Projekta pārstāvji informē, ka galvenā problēma risinājumā ir saistīta ar Kārļa baseina aizbūvēšanu, bez kuras nevar tikt īstenots kvalitatīvs risinājums.

Padome diskutē par publiskās telpas veidošanu piekļuvei pie ūdens, kioska izbūvi pie pieturas augšējā platformā.

L.Sarma aicina Padomi izteikties par kioska izbūves priekšlikumu, informējot, ka būvvalde neatbalsta šāda kioska veidošanu un kopumā neatbalsta maza apjoma būvju izvietojumu pilsētā, kurām nav konceptuāla pamatojuma.

A.Kušķis: uzskatu, ka pilsētas centra teritorijā situācija ir cita un ir saprotami centieni ierobežot kiosku veidošanu, tomēr tirgus teritorijā kioska atrašanās ir pamatota.

J.Dambis: Uzskatu, ka atsevišķās vietās nedaudz attālināties no rievienas ir pieņemami. Nav nepieciešams veidot taisnu garu līniju. Plānotās kāpnes ir pārāk pompozās skatā no pretējā baseina krasta, tām jābūt vieglāka rakstura un ar izmantojamu apakšējo daļu, kas radītu estētiskāku izskatu. Kiosku nav nepieciešams veidot, jo tas palielina apbūves apjomu, turklāt tirdzniecības vietas ir iespējams izvietot arī tirgus teritorijā.

Laivu pietauvošanās iespēja ar peldoša pontona palīdzību ir atbalstāma. Uzskatu, ka šī tomēr nebūs ļoti iecienīta publiska telpa dēļ sarežģītas nokļūšanas. Nevajadzētu pārspīlēt ar publisku labiekārtojumu un publiskās ārtelpas detaļām.

A.Lapiņš: jautājumā par kanāla aizbūvēšanu pamatdoma ir nesamazināt ūdens spoguļa apjomu, lai nebojātu publisko ārtelpu. Veidojot publiski pieejamu zonu, uzskatu, ka ļaunums netiek nodarīts un ar pietātni iespējams iziet ārpus robežas. Piegādes zonas paaugstinājums būs traucējošs. Iepriekš bija informācija, ka ugunsdzēsēju transportam var nodrošināt ūdens sagādes vietu no augšas, nenobraucot lejā.

Uzskatu, ka kiosks nebūs piesaistes objekts augšējā platformā, jo tirgus jau nodrošina ļoti daudz tirdzniecības funkcijas.

J.Zilgalvis: pievienojos J.Dambja viedoklim, īpaši par tirdzniecības kioskiem augšējā platformā, kas nav nepieciešami, jo aizsedz skatu, kā arī uzskatu, ka kiosks nebūs kā piesaistes objekts sabiedrībai, kas nodrošinās sabiedrības uzturēšanos teritorijā. Kāpņu risinājums kā simetrisks var tāds būt un sasaucas ar paviljoniem, kas kārtojas simetriski. Izskanējušie argumenti par konkrēto risinājuma pamatojumu ir pieņemami un darbs jāturpina.

I.Tapiņa: neredzu pamatojumu kioska veidošanai augšējā platformā, ņemot vērā atrašanos blakus tirgus funkcijai, starp tramvaja sliedēm, kā arī Ziemeļu pusē, kas nerada labvēlīgu vidi sabiedrības pulcēšanās vietai.

A.Kronbergs: uzskatu, ka krastmalas iztaisnošana ir iespējama. Varētu vēl risināt pieeju pie Gaļas paviljona otrajā pusē aiz tilta, kas vēl nav attīstīta, lai gan teritorijas nozīme ir līdzvērtīga apskatāmajai teritorijai. Svarīgi būtu atrisināt jautājumu par papīra preses novietojumu, lai nesanāk situācija, kad tās dēļ ir jāpaceļ visa platforma.

Diskusija par iespēju paredzēt projektā risinājumu, kuru aktualizēt gadījumā, ja ir potenciāls uzņēmējs, kas

attīsta kioska vai kafejnīcas funkciju augšējā platformā.

Padome balso par lēmumu: Padome principā atbalsta Rīgas Centrāltirgus teritorijas attīstības 1.kārtas risinājuma attīstību, turpmākajā projektēšanā ievērtēt izteiktos viedokļus, risinājumu iesniedzot saskaņošanai institūcijās.

Par – 6 - A.Kronbergs, J.Dambis, I.Purmale, J.Zilgalvis, I.Tapiņa, D.Baltiņa;

Pret – 0;

Atturas – 1 - A.Lapiņš.

Padomes lēmums: Padome principā atbalsta Rīgas Centrāltirgus teritorijas attīstības 1.kārtas risinājuma attīstību, turpmākajā projektēšanā ievērtēt izteiktos viedokļus, risinājumu iesniedzot saskaņošanai institūcijās.

Sēdi slēdz plkst. 16:30

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Dambis

J.Asaris

I.Tapiņa

I.Purmale

J.Zilgalvis

A.Lapiņš

Sēdi protokolēja: A.Rupenheite